

nominativ

školske novine Srednje škole Stolac

Novinarski klub Srednje škole Stolac Decembar/Prosinac 2012. Školska godina 2012./13.

Reportaža

Odlazak u RIM

Reportaža

Obnova Starog grada u Stocu

Music Break

ROCK and ROLL

RIJEČ UREDNIKA

Dragi naši čitatelji,

Dajemo vam u ruke deseti broj vaših školskih novina. Kao i uvijek naš mali redakcijski tim je bio vrijedan. U ovom jubilarnom desetom broju, kao i uvijek nudimo vam pregršt zanimljivih tema.

Naša škola je u jednom od proteklih mjeseci ostvarila izuzetne rezultate na takmičenju u pravljenju digitalnih priča.

Također nismo propustili priliku da pišemo o već poznatoj i aktuelnoj temi u našem gradu koja je vezana za obnovu Starog grada i mlinica u Stocu.

U ovom broju naš kolega Ramo nam je priuštio da uživamo u njegovim crtežima.

Pod naslovom za modu našla se filmska glumica, pjevačica, model i pop ikona Marilyn Monroe. Ljubitelji filmova i poezije neće biti uskraćeni da uživaju u svom omiljenom kutku.

U dvadesetak stranica smjestili smo izuzetno kvalitetne i zanimljive vijesti za naše čitaoce, te se iskreno nadamo da će vas i ovaj broj Nominativa oduševiti. Proljeće je na pragu, uživajte u onom što vam priroda Stoca daruje i odmarajte se čitajući Nominativ.

Vaša urednica,
Berina Amidžić

Sadržaj:

2. Riječ urednika / Impressum
3. REPORTAŽA: Odlazak u RIM
- 4.-5. REPORTAŽA: Obnova stolačkog Starog grada
- 6.-7. PREDSTAVLJAMO: Nansen Dialogue Centre
8. ANKETA: Anketa Nominativ
- 9.-11. ISTRAŽUJEMO: Je li Troja u Troji, i što ako smo potomci kralja Prijama?!
- 12.-13. PREDSTAVLJAMO: Umjetnost nema granica
- 14.-15. PREDSTAVLJAMO: DJ LeMMY
16. MUSIC BREAK: ROCK
17. PREPORUČUJEMO: Pogledajte najnovije filmske hitove
18. PREPORUČUJEMO: „Lovac na zmajevе“
19. POETSKI KUTAK
- 20.-21. SLAVNI: Marilyn Monroe
22. HUMOR
23. TALENTI: Ramo Đono
24. JESTE LI ZNALI?

Impressum:

Izdavač: Novinarski klub Srednje škole Stolac **Adresa:** Kneza Domagoja bb, 88360 Stolac **Kontakt:** info@nominativ.ba
Redakcija: Bojana Matić, Nives Raguž, Arna Bešo, Marko Goluža, Ahmet Buzaljko, Mile Marić, Ivana Papac, Ivana Matić, Mijoslav Antunović, Berina Amidžić, Monika Matić, Emina Čustović, Haris Čekro, Muhamed Tucaković
Fotografija: Arhiva NOMINATIVA **Lektori:** Ivo Raguž i Jasminka Pitić
Dizajn: kreativni tim NOMINATIVA **Print:** "Raster" Mostar **Tiraž:** 500 primjeraka

Pišu: **Berina Amidžić**

Odlazak u RIM

Evropska organizacija "EU TUNE" sa sjedištem u Rimu, raspisala je konkurs za takmičenje. Teme na koje su učenici mogli pisati svoje priče bile su: "Da to sam ja", "Stereotipi" i "Očekivanja od EU" ...

Svi prijavljeni učenici imali su zadatak napraviti digitalnu priču u trajanju od tri minute.

Projekt je bio kordiniran od strane Univerziteta Guglieimo Marconi, evropske komisije i nevladinih organizacija u Italiji.

U ovom projektu učestvovali su učenici iz Crne Gore, Italije, Portugala, Albanije i Hrvatske.

Iz naše škole učenici su pisali i pisali priče na temu "Da, to sam ja" i "Stereotipi". Mentor ovog projekta u našoj školi bila je mr. sc. Jasminka Pitić.

Na konkurs se su prijavili Ajla Repeša, Meris Gutošić, Haris Žujo i Selma Vujinović. Ajla Repeša je pisala o svom svakodnevnom životu, dok su Meris i Haris pisali u stereotipima koji se vezuju za našu državu.

Cilj ovog projekta bio je da se iznesu očekivanja, mišljenja i želje mladih, kao i detaljna edukacija o pravljenju kratkih filmova.

Rezultati su bili objavljeni 14.11.2012. godine, naša škola je zauzela dva prva mjesta (od moguća tri) i jedno drugo mjesto. Nagrada za učenike bila je odlazak u Rim, i druženje sa ostalim učesnicima.

Učenici su se sa putovanja vratili puni novih iskustava, priča i doživljaja iz Rima.

Piše: **Ahmet Buzaljko**

Obnova stolačkog Starog grada

Za radove na Starom gradu, projektom je izdvojeno 450.000 eura. Rasprostire se na 24.000 kvadratnih metara. Nekada je bio najbolje utvrđeni grad u Hercegovini ...

Stari grad Stolac smješten je na uzvišenju iznad današnjeg središta Stoca i predstavlja odbrambeni objekat koji po svojoj veličini spada u red najvećih bosanskohercegovačkih gradova. U XVII vijeku grad je imao trinaest kula i bio je najbolje utvrđen grad u Hercegovini.

Uzvišenje sa tvrđavom spušta se do centra sadašnjeg grada. Sa brda se proteže vidokrug na plodno Vidovo polje i Bregavu okružene brdima Hrgudom, Komanjem, Ošanićima i Bašnikom. Vidoški pokriva šestougaonu površinu od 20503 m². Uz ostale stolačke znamenitosti koje se ovih dana obnavljaju, radovi se odvijaju i na Starom gradu.

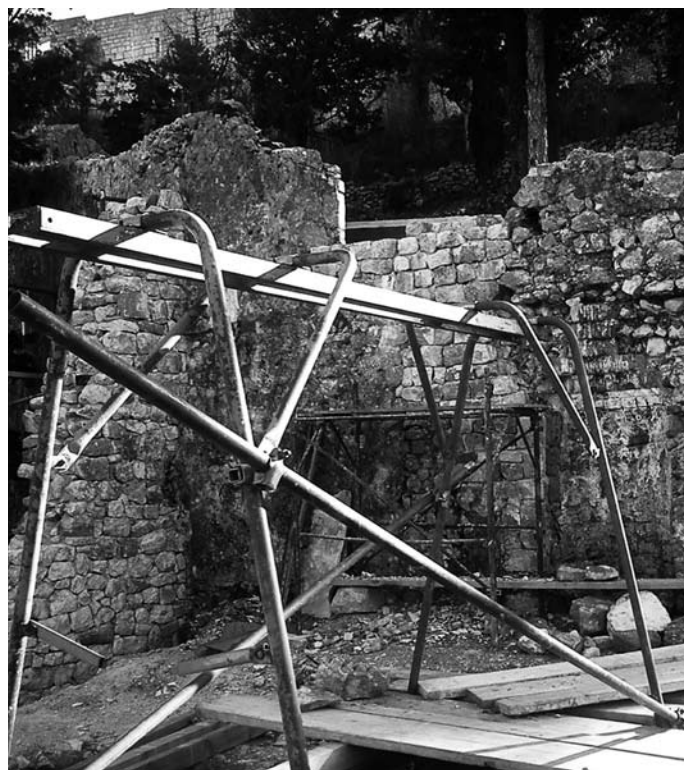
Projekat se finasira sredstvima Evropske unije a implementira ga Zavod za zaštitu spomenika pri Federalnom ministarstvu kulture i sporta. Ukupna vrijednost Projekta ARCH-Stolac iznosi 1.500.000€. Za treću fazu, radova rekonstrukcije i konzervacije nacionalnih spomenika prema tenderskoj dokumentaciji izdvojeno je cca 1.000.000 € i to za Stari grad 450.000.

Također, na proljeće će početi radovi na obnovi triju ćuprija - Inat ćuprije, najstarijeg kamenog mosta s pet lukova na rijeci Bregavi, Podgradske ćuprije, smještene u zapadnom dijelu grada, te mosta u Begovini, sagrađenog krajem 19. stoljeća.

Porodična kuća Šarića, koja je nekada bila galerija Branka Šotre, također će biti obnovljena i ponovo pretvorena u centralni objekt kulturnih dešavanja u Stocu. U toku su već unutrašnji instalatorski radovi. Predviđeno je da izvođenje radova prema usvojenoj dinamici traje 18. mjeseci.

Na Starom gradu, koji predstavlja objekt od 24.000 metara kvadratnih, bit će rađena konzervacija bedema i čišćenje grada, dok će svi ostaci objekata koji se nađu unutar grada biti konzervirani. Nacionalni spomenik sastoji se od Donjeg grada, Gornjeg grada, središnjeg platoa sa gradnjom iz razdoblja austrougarske uprave, pristupnog puta uz Veli-dedino brdo u ukupnoj daljini od 1200 m udaljenosti od donje kapije sve do gornje kapije, kao i dijela brda ispod bedema.

Duž zidova primjećuju se brojni otvori i ostaci odžaklija koji su nekada dopirali do podnica. Odžaklije su zidane od poluobrađenog kamena i maltera poput samih zidova. U ovim posljednjim, vidljiva su brojna, uska i vertikalna okna za ventilaciju i osvjetljenje. Podnice su izvedene od kamenih ploča utopljenih u krečni malter. Štura historiografija, i još manji arheološki rezultati, na sreću nisu osporili Starom gradu da je od male župske tvrđave prerastao u znatno srednjovjekovno i Osmansko utvrđenje.

Tim prije što se do završetka arheoloških radova smatralo da je grad, većim dijelom, ostvarenje srednjovjekovne epohe. Na planu nepoznatog autora jasno se uočavaju nesrednjovjekovne komunikacije Gornjeg i Donjeg grada. Njihov položaj doslovno odslikava stanje koje odgovara osmanskom vremenu nastanka.

Srednjovjekovne staze nisu uočene, iako nema sumnje da je izvjestan kontinuitet nesporan. Stolac je postao dio Osmanskog sultanata, nakon osvajanja 13. juna 1465. godine, ali ne postoje sigurni podaci da je u njemu držana posada, sve do početka XVIII vijeka.

Pišu: **Bojana Matić i Nives Raguč**

Nansen Dialogue Center

Ideja stvaranja Nansen Dijalog Centra započeta je u Norveškoj 1994. godine kada se norveški grad Lillehammer, tadašnji domaćin Zimskih Olimpijskih igara, povezo sa bivšim Olimpijskim gradom, Sarajevom, dok je grad bio pod opsadom ...

Ideja stvaranja Nansen Dialogue centra je započeta u Norveškoj 1994. godine kada se norveški grad Lillehammer, domaćin Zimskih Olimpijskih igara povezo sa bivšim Olimpijskim gradom, Sarajevom, dok je grad bio pod opsadom.

Ratovi na zapadnom Balkanu su tijekom 90-ih ostavili mnogo socijalnih podjela, sa malom nadom za bolju budućnost. Nansen Dialogue centri su ustanovljeni u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini, Srbiji, Crnoj Gori, Kosovu i Makedoniji koji predstavljaju srž Nansen Dialogue Mreže.

Nansen Dialogue Mreža okuplja političare, novinare, učitelje, roditelje i učenike za dijalog o njihovim osobnim sukobima, istražujući potencijalno rješenje i otvaranje mogućnosti za promjene.

NDC Mostar vidi budućnost Mostara kao mjesto koje nudi jednake prilike za sve građane, bez obzira na naciju, religiju, političko opredjeljenje, spol te socijalnu pozadinu.

NDC Nansen Dialogue Centar Mostar si uzima kao bazu rada sljedeće kvalitete:

- Religiozno, etnički i rasno različita društva
- Društva koja nude jednake mogućnosti za sve
- Jednakost između muškaraca i žena
- Opredjeljenje za društvenu promjenu bez nasilja.

Misija NDC-a

Nansen Dialogue će, kroz upotrebu ideja i vještina dijaloga, osposobiti ljude koji proživaljavaju konfliktne situacije da pridonose mirnom obratu sukoba, te unaprjeđenje demokracije sa posebnim naglaskom na ljudska prava.

Aktivnosti NDC-a Mostar

Predavanja, seminari, radionice, okrugli stolovi itd. su sve aktivnosti koje organiziraju. Njihove aktivnosti su primarno usredotočene na Mostar, i na Bosnu i Hercegovinu, ali isto tako i na balkansku regiju i šire.

Zašto ime Nansen Dialogue Centre?

Fridtjof Nansen, čijim prezimenom je nazvan centar, je bio norveški znanstvenik, diplomat i najvažnije humanist.

Nansen mreža

NDC Mostar je dio mreže koja se sastoji od sljedećih centara: Sarajevo, Banjaluka, Osijek, Beograd, Crna Gora (u Podgorici), KND (Kosovski Nansen Dialogue, Priština and Mitrovica), Bujanovac i Skoplje.

nominativ
školske novine Srednje škole Stolac

Novinarski klub Srednje škole Stolac Mart/Ožujak 2012. Školska godina 2011./12.

Broj 7.

Program razmjene učenika:
Stolac – Lillehammer 2012.

Reportaža Sportski turnir u obnovljenoj dvorani

Reportaža Obnova učionice u našoj školi

TECHNO Music Break
TECHNO: Kraftwerk, Love Parade, Rave Party...

Najbolji rezultat NDC-ove pomoći stolačkoj školi su školske novine Nominativ. Zajedno surađuju obadviije smjene te više puta godišnje objavljuju tridesetak stranica zajedničkog rada. Može se reći da je Nominativ jedina trajna i uspješna suradnja dviju smjena. NDC organizira razne seminare kako bi se poboljšao rad Nominativa, te se tako bolje upoznali i povezali mladi novinari. Nominativ je čvrsta i nadamo se, neraskidiva spona koja veže nova multietnička društva.

NDC nas je oduvijek znao prema zaslugi nagraditi putovanjem, od Mostara, Neuma, Brčkog, Sarajeva, pa do daleke Norveške. Početkom travnja 2011. godine sastala se mladež iz pet europskih zemalja: BiH, Norveške, Danske, Njemačke i Latvije u Lillehammeru, u Norveškoj. Cilj projekta "Ovo je moja priča" bio je razgovarati kako živjeti u multietničkoj Europi. Rezultat su bile serije kratkih filmova.

Polu godine kasnije dogovorena je razmjena učenika između srednje škole Stolac i Gimnazije iz Lillehammera. Učenici i profesorice su kroz ovu razmjenu imali priliku naučiti više o norveškoj kulturi, obrazovanju kao i o gradu Lillehammeru. Također, imali su priliku upoznati svoje vršnjake iz Norveške i sklopiti nova prijateljstva. Nešto kasnije, norveški učenici su došli i nama u posjetu. Suradnja se planira nastaviti i ove godine.

U svibnju 2012., Nansen dijalog mreža u BiH organizirala je projekciju kratkih dokumentarnih filmova učenika iz Stoca, Prozora/Rame i Mostara u Sarajevu.

Ovom prilikom, učenici srednjih škola iz Stoca, Prozora/Rame i Mostara svojim vršnjacima iz Sarajeva, Jajca, Bratunca i Zvornika prezentirali su četiri kratka dokumentarna filma koja su snimili u okviru projekta pod nazivom „Priče o dijalogu“.

Povodom završetka školske 2012. godine učenici Srednje škole Stolac upriličili su prigodan program. Uz pomoć profesora, učenici s oba plana i programa, osmislili su šarolik program koji se sastojao od glazbenih, recitatorskih i glumačkih točaka. Ovo je bila prilika učenicima pokazati ne samo školi nego i široj publici svoje raznolike talente.

Čast nam je bilo ugostiti gospodina Steinara Bryn, direktora Nansen dijalog mreže koji je kratko pozdravio sve učenike i profesore škole i uručio im prigodne poklone. To je bila prva priredba ovog tipa i nadamo se da će prerasti u tradiciju.

NDC je uz pomoć norveškog veleposlanstva, obnovio učionicu naše škole, te je opremio novim namještajem, računalima, printerima, te projektorom. Nažalost, učionica je prije par mjeseci opljačkana, te smo ostali bez najnovije opreme. Ipak, NDC je opravdao naše povjerenje, te donio novu opremu i iznova obradovao učenike Srednje škole Stolac.

Ovim putem im se zahvaljujemo na dugogodišnjoj suradnji, silnim neskromnim donacijama i pomoći, zanimljivim druženjima i napomeni da kad nam je najteže uvijek možemo računati na njih.

Hvala što ste nam pomogli sklopiti nova prijateljstva i dogurati svi zajedno do desetog jubilarnog broja.

Anketu uradila: **Arna Bešo**

Anketa Nominativ

Anketa koju smo proveli sa učenicima naše škole odnosila se najviše na to da vidimo da li su učenici upoznati sa doprinosom Nansen Dijalog Centra iz Mostara našoj školi, ali i da pobudimo malo više njihov interes za naše školske novine ...

1. S obzirom da je organizacija NDC Mostar dosta pridonijela našoj školi, koliko cijenite i poštujuete njihov rad?

Matko Raguž: „Mislim da je njihov rad od velike važnosti jer se na neki način poboljšavaju uvjeti za rad u našoj školi, a isto tako sam preko te organizacije dobio mogućnost da upoznam neke nove ljude, što mi je posebno drago.“

Velida Čusto: „Poprilično sam upoznata sa njihovim radom i mogu reći da sam zadovoljna s obzirom na to da su učinili mnogo toga da bi poboljšali naše školovanje.“

Dado Matić: „Poštujem, itekako. Veoma su značajni u svemu što se tiče naše škole.“

Muhamed Sefo: „Naravno da poštujem, to je bila značajna donacija, nadam se da će i ubuduće biti ovakvih projekata koji će uključivati veliki broj učenika i da će opremljene učionice biti na raspolaganju svima.“

2. Školske novine, pod nazivom NOMINATIV, da li vam se sviđaju i da li bi ste voljeli imati priliku okušati se u pisanju jednog od članaka?

Matko: „Novine su mi zanimljive jer su prepune sadržaja za srednjoškolce, što jako volim čitati, a što se tiče mogućnosti pisanja, mogao bih se okušati.“

Velida: „Super je što konačno i mi imamo školske novine, njihov sadržaj je zanimljiv, a naravno da bi se voljela okusati u pisanju.“

Dado: „Novine su jako dobro i vrlo zanimljive, naravno da bih volio napisati nešto za vas, a nadam se da nekada i hoću.“

Muhamed: „Što se tiče novina, mislim da su super i da treba da nastave sa aktivnim radom.“

3. Da li postoji neki sadržaj koji bih ste voljeli vidjeti u našim novinama?

Matko: „Mislim da ima dovoljno raznovrsnih sadržaja, tako da ne.“

Velida: „Hmm, moža malo više sadržaja o novim albumima, knjigama, serijama, itd.“

Dado: „Neki zanimljivi sportski članak o košarci, kao npr. biografija nekog poznatog igrača.“

Muhamed: „Sadržaj je super, volim anatomiju čovjeka, pa bih volio nekada da pročitam i neki članak vezan za to, (građa srca, mozak, pluća i slično).“

4. Imate li želju pridružiti se timu školskih novina?

Matko: „Postoji želja, ali pošto nemam baš slobodnog vremena, nije toliko ostvarivo.“

Velida: „Već sam imala priliku da se priključim timu, ali sam odustala jer nemam puno slobodnog vremena za takve obaveze.“

Dado: O tome bih morao još razmisliti, ali sigurno bi mi bilo drago pridružiti vam se.“

Muhamed: „Trenutno sam zaokupljen drugim stvarima, tako da i nemam baš vremena, ali možda vam se pridružim nekada u skorijoj budućnosti.“

5. Za kraj, po vašem mišljenju, koliki utisak NDC ostavlja na našu školu?

Matko: „Ostavlja veliku utjecaj što se može osjetiti iz dana u dan, pruža nove i različite mogućnosti, sadržaje.“

Isto tako omogućuje povezivanje sa učenicima iz druge smjene što dosada nije bio slučaj i sve je veća povezanost na tom području, tako da to sve govori.“

Velida: „Učinili su mnogo toga za našu školu tako da su ostavili veliku utisak na mene.“

Dado: „Jako veliki utisak, NDC je donijela samo dobre stvari u našu školu i nadam se da će ih biti još, njihov trah će sigurno ostati zapamćen.“

Muhamed: „Naravno da ostavlja veliku utisak, budući da godinama rade na ovom projektu dali su veliki doprinos našoj školi.“

Piše: **Ivana Papac**

Je li Troja u Troji, i što ako smo potomci kralja Prijama?!

Meksikanac Robert de Salines Price prije 20-ak godina podigao je veliku prašinu kada je u javnost izašao sa teorijom da je Troja smještena u Gabeli gdje je bio njen sveti grad Ilirij, a da je Stolački grad Daorson bio njen glavni distrikt ...

Kad stignete u Stolac, iz bilo kojeg pravca, posebice nakon surovoga pejzaža s istoka, dočeka vas neuobičajeno zelenilo, osvježi val vodenoga modrila, bijeli kameni zidovi, vedro nebo, vrela kamen, uredni vinogradi, divlji šipci, masline i drugo mediteransko raslinje.

Pjesnici su domišljali uzrok stolačke ljepote u ljubavnom zagrljaju stolačkoga zaštitnika Hrguda i plahovite namiguše Bregave. Stolačko područje je privlačilo ljude od davnih prapovijesnih vremena. Stari Daorsi, grčki trgovci, slavenski župani, osmanski begovi, venecijanski plaćenici, austrougarski službenici. Svi oni ostavili su ovdje svoje tragove: gomile, crteže u spiljama i stečke kao poruku nama koji tek dolazimo uživati u stolačkoj ljepoti.

Najstarije poznato naselje u ovim područjima je ono u selu Ošanići, na strmu grebenu nad poljem i rijekom Radimljom, gdje leže ostaci moćne tvrđave kiklopskih zidova.

Prema arheološkim i povijesnim istraživanjima pretpostavlja se da su tvrđava i naselje na zaravni pripadali ilirskom plemenu Daorsi, koje je postojalo od 5. st. pr. Kr. do polovice 1. st. pr. Kr., kada su ga vjerojatno razorili ratoborni Delmati.

Daorson se može se podijeliti na tri glavna dijela: stambeni dio, gospodarski dio i tvrđavu. Od glavnih gradskih vrata teče glavna prometnica, dok su pomoćna gradska vrata bila prilagođena obrambenim zahtjevima.

Ono što zadivljuje posjetitelje grada Daorsona jest način gradnje, koji podsjeća na ono u Miken i zato Daorson neslužbeno nazivaju i Hercegovačkom Mikenom zbog čega je nedvojbeno je da su Ošanićima svoj pečat utisnuli veliki grčki majstori.

Geomagnetska istraživanja su otkrila zidine koje se danas nalaze pod slojem zemlje, a koje su oko 500 godina starije od zidina koje su već otkopane! Daorsi su koristili grčko pismo i jezik, a poznato je i da su bili u stalnim trgovačkim vezama s Grčkom.

U tvrđavi arheolozi su tijekom iskapanja pronašli velik broj keramičkih ulomaka posuda i amfora - fine grčke keramike, te grublje, gradinske, vjerojatno domaće ilirske, rađene rukom. Daorsi su u 2. st. pr. Krista kovali vlastiti novac. Primjerci koji su pronađeni imaju na licu glavu muškarca sa šesirok okrenutim udesno (smatra se da im je to bio vladar), a na naličju ilirsku galiju s natpisom DAORSON.

On se nalazi u neposrednoj blizini lokaliteta Desilo u Hutovu blatu, gdje su 2007. otkriveni ilirski brodovi, prvi takve vrste u svijetu i to se smatra velikom poveznicom sa galijama na kovanicama Daorsa. Upodgrađudaorskeakropolepronađena je uskrivenoj kamenoj rupi i ostava velike arheološke vrijednosti. Riječ je o garnituri kovačkoga i zlatarskoga pribora, zajedno s izvornim izrađevinama, uglavnom kulturnim i ukrasnim predmetima.

Meksikanac Robert de Salines Price prije 20-ak godina izašao u javnost sa teorijom da je mitska Troja zapravo smještena u Gabeli koja je bila i njeno glavno vjersko središte, a da je stari Daorson zapravo bio njen glavni grad te je time podigao veliku prašinu u svjetskom krugu povjesničara.

Troja je legendarni grad i poprište Trojanskog rata, koji je dijelom opisan u Homerovim djelima Ilijadi i Odiseji, a to je i ime arheološkog nalazišta na navodnoj lokaciji homerske Troje u Maloj Aziji. Jedini povijesni izvor u kojem se opisuje trojanski rat su grčki junački epovi Ilijada i Odiseja, čiji je autor Homer. Ilijada opisuje 48 dana u posljednjoj, desetoj godini rata, a Odiseja razdoblje nakon rata, kojem je glavni junak Odisej.

Priča o trojanskom ratu je inspirirala i rimskog pjesnika Vergilija za ep Eneida u kojem je glavni lik trojanac Eneja. Povod Trojanskog rata je otmica Helene, najljepše žene na svijetu i supruge spartanskog kralja Menelaja.

Nju je oteo Paris, sin trojanskog kralja Prijama. Grci, udruženi i nadmoćniji, deset godina neuspješno opsjedaju Troju.

Na kraju grad osvajaju varkom; prave se da napuštaju opsadu i odlaze ostavljajući Trojanski konj. Trojanci konja uvlače u grad usprkos upozorenjima proročice Kasandre i svećenika Laokonta. Grčki ratnici skriveni u konju otvaraju gradska vrata, i grad biva osvojen.

Smatra se da su pretpostavke da je homerova troja zapravo bila u Hercegovini i više nego točne. Mitska Troja je po toj teoriji obuhvaćala područje od rijeke Cetine na istoku do Dubrovnika na jugozapadu i na sjeveru do Ivan planine, dakle cijela Hercegovina i dio Dalmacije.

Također, tadašnja Troja obuhvaća i otoke Brač, Hvar, Korčulu, Mljet, Lokrum i druge, kao i poluotok Pelješac.

U Ilijadi i Odiseji spominju se neki dijelovi koji ne odgovaraju geografskom prostoru na kojem je Troja ustvari smještena.

*Spominje se da se sa brežuljka vidi morska obala, što u 'Turskoj Troji' nije slučaj.

- Ali zato je poznato da se za vedrog vremena sa Dorsona mogu vidjeti obrisi Jadranske obale.

*Nakon Hektorove smrti (sin kralja Prijama, Parisov brat) mrtvo tijelo su mu po njihovim običajima zapalili na lomači, pokupili su njegove kosti, stavili ih u zlatan kovčeg, spustili ih u iskopanu jamu, te ozgor naslagali veliko kamenje pa cijeli humak nasuli zemljom.

- Današnja moderna arheologija ove grobnice naziva tumulima. Tumuli u Hrvatskoj potječu uglavnom iz toga vremena.

*Homer kaže: "Pred gradom sretoše djevojku kojoj se zbog njezine visine nisu mogli načuditi. tek kada su ušli u grad ukočili su se od straha. Lestrigonci su bili divovi i ljudožderi."

- Na arheološkom lokalitetu Danilo kod Šibenika pronađena je grobnica sa skeletom ženske osobe, prilično većih dimenzija od prosječne visine današnjih žena. Možda je baš ona potomak Lestrigonaca.

*U Vergilijevoj Eneidi spominje se da se Eneja sa izbjeglicama iz Troje zaustavlja na Siciliji, zemlji svojih predaka, te osniva grad imena Akesta, kasnije nazvan Segesta. Stari Rimljani proglasili su se Enejinim neposrednim i direktnim potomcima.

- Na Siciliji danas postoji grad Ragusa, a nekada se Dubrovnik zvao Ragusa. Također zanimljivo je napomenuti i da je prezime Raguž, nastalo upravo u Stocu.

Tridesetak kilometara od Raguse na Siciliji udaljen je i gradić Comiso (Komiso), a na otoku Hvaru je Komiža. Staro ime Hvara je Faros, dok u Grčkom morskom arhipelagu postoji otok sa svjetionikom imena Paros.

*Također u Ilijadi se spominju imena:

Tiha - božica sreće(vjerojatno je po njoj rijeka Tihaljina dobila ime)

Pan - je bog šume, zaštitnik lovaca i pastira, rođen s kozjim nogama, bradicom i rogovima.

- U Panoniji ili Panonskoj Nizini kraj Nove Gradiške, rođen je pisac A. M. Reljković koji je pisao o "Satiru, ili ti divljem čoviku, s kozjim nogama, bradicom i rogovima"

*Bog Hefest poslije rođenja bačen je s Olimpa. Padao je cijeli dan i pao na otok Lemno, gdje ga spasiše Sinčani.

Pri padu je polomio jednu nogu, pa je stoga bio hrom, a pošto je bio božjega roda nastavio je živjeti negdje blizu pada, u velikim bijelim dvorima, s dobro opremljenom kovačnicom za kovanje lijepih predmeta od zlata, bakra i bronce.

- Gdje se ova kovačnica mogla nalaziti? Morala je biti u blizini Troje. Zbog kovačkog pribora pronađenom na Daorsonu smatra se da se upravo na njemu nalazila Hefestova kovačnica.

*Zidovi Daorsona na nekim su mjestima debeli čak četiri metra. Pronađeni su kalupi za lijevanje metala, među kojima su prepoznati, primjerice, bog Dionis i krilati konj Pegaz.

- (Bog Hefest poslije rođenja bačen je s Olimpa. Padao je CIJELI DAN i pao na otok Lemno) Nitko ne može 'padati' cijeli dan, Hefest je jedino mogao letjeti na krilatom konju Pegazu.

*Spominje se rijeka koja teče uzvodno a ulijeva se u veću rijeku.

-Rijeka Krupa jedna je od dvije rijeke na svijetu koje su poznate po tom fenomenu i Price smatra kako je upravo ta manja rijeka Krupa koja se ulijeva u veću Neretvu.

*Trojanci piju pice s medom.

- Dorsi su poznati po rakiji medovači.

*Kada je nimfa Kalipso pustila Odiseja na slobodu, on je išao devet dana do mjesta gdje je nasjekao balvane za slap. Te iste balvane pustio je niz rijeku i dočekao ih na nimfinom otoku.

- Smatra se da je Odisej po balvane putovao u Bosnu te ih bacio niz Neretvu.

Price smatra da su Ilijada i Odiseja zapravo karte u riječima. Kao dokaz da je Troja u Gabeli navodi lingvističke sličnosti u nazivima rijeka i brda oko Gabele, te identičnost hercegovačkih plesova s plesovima koji se pripisuju Trojancima.

Priceovu teoriju znanstvena javnost nikada nije prihvatila pa čak ni ozbiljnije razmatrala, ipak on je bio odlučan u svojim uvjerenjima i sve to ostavio nam je svojoj knjizi Homerovi šapati.

Još uvijek nije sigurno da li je Troja stvarno u Troji, no izgleda da Hercegovce i ne zanima da li su stvarno potomci kralja Prijama.

Danas, više od tri i pol tisuće godina kasnije, Daorson svojim megalitskim zidinama svjedoči teretu godina. Stoljeća silne i slavne povijesti danas nisu pretočena u turističku atrakciju.

A i sam Stolac nazvan još i grad muzej polako tone u zaborav. Daorson - nijemi grad priča nam svoju priču koju nitko ne sluša. No, što ako je Price bio u pravu?! Što ako smo stvarno potomci kralja Prijama?!

Zar nije šteta da neistraženi Daorson kopka zub vremena, i da ne iskoristimo njegovu slavnu povijest.

Daorson treba istražiti i očuvati, potruditi se sačuvati ga od zaborava. Stara poslovice kaže:

"Tko ne poštuje i ne čuva svoju prošlost, nema budućnosti."

Piše: **Ramo Đono**

Umjetnost nema granica

"Bitno je da slika svojom ljepotom prizove u čovjeku bogatstvo života, ljubav, poštovanje prema bojama svijeta što ga je stvorio Bog, misaonu dubinu i vjeru. Nije bitno ko je slikar." (citat) ...

Likovna umjetnost

Likovna umjetnost je dio umjetnosti koja kao sredstvo komuniciranja koristi likovni jezik.

Kao i svaka druga umjetnost, ona ima svoje specifičnosti po kojima se razlikuje i dijeli sličnosti sa ostalim umjetnostima. Važno je spomenuti da se likovna umjetnost koristi oblikom kako bi se izrazila (koristi boju, volumen i crtu), zovu je plastičnom umjetnošću jer je opipljiva, ali i prostornom zbog naglaska na njeno odvijanje u prostoru.

Sva ova 'zamjenska' imena su u zajedništvu s likovnom umjetnosti, ali njeno izvorno ime najvjerojatnije potiče od riječi 'oblik' - lik. Ova umjetnost ima interesantan način tumačenja, tj. tumači se gledanjem, kao što je to slučaj čitanja kod književnosti i umjetnosti vezanih za književnost. Svrha likovne umjetnosti je da uputi u likovno čitanje slike, kipa ili građevine.

Kompozicija je neizostavni element koji je veoma bitan za sklad, naravno, to je također slučaj u ovoj ovdje navedenoj umjetnosti kao i u životu inače.

Izvršena je podjela na crtež, grafiku i slikarstvo (usko vezane za plohu) i arhitekturu i kiparstvo (gdje se radi isključivo o prostoru).

Postoje i samostalne ljudske djelatnosti koje su usko vezane za likovnu umjetnost među koje spadaju: urbanizam, vizualne komunikacije, film, dizajn, primijenjene umjetnosti i fotografija. To bi bilo dovoljno o likovnoj umjetnosti za sada!

Budite kreativni!

Citat: "Bitno je da slika svojom ljepotom prizove u čovjeku bogatstvo života, ljubav, poštovanje prema bojama svijeta što ga je stvorio Bog, misaonu dubinu i vjeru. Nije bitno ko je slikar."

Na prostorima današnje Bosne i Hercegovine, nižu se od davnina mnogi slojevi praistorijskih kultura čije je formiranje i nestanak vezano uz migracije neidentificiranih etničkih grupa. Prastanovnici mediteranske grupe na obalnom području i panonske skupine na kontinentalnom području razvijaju neolitičke i eneolitičke kulture (Danilo, Hvar, Vučedol) koje se miješaju u Bosni (Kakanj, Butmir). Nastavljaju se kulture metalnog doba iz kojih niče sloj Ilira, etničke grupacije sa jasno definiranom kulturnom i umjetničkom fizionomijom.

Na području Bosne i Hercegovine materijalna ostavština paleolita je obilježena najstarijim spomenikom paleolitske umjetnosti na jugoistoku Evrope - gravure u stijeni pećine Badanj kod Stoca. Npr. Konj napadnut strelama, sačuvan fragmentarno, datira se oko 12000. p.n.e.

Pod uticajem impresso keramike iz zapadnog Sredozemlja je i Hercegovina (Zelena pećina - Mostar, Čairi - Stolac, Lisičići - Konjic i Peć Mlini na izvoru Tihaljine), a stanovanje je u pećinama ili u naseljima na uzvišenjima. U gornjem porječju rijeke Bosne i sjeveroistočnoj Bosni (Obra I kod Kakanja - sojenička naselja na istaknutim brežuljcima) se miješaju uticaji kulture sa Jadrana i starčevačke kulture sa sjeveroistoka. Poseban izraz te kulture predstavljaju posude na četiri noge, tzv. ritoni koji su osobiti i u danilskoj kulturi u Hrvatskoj. Po ovim predmetima kakanjska kultura se uvrštava u širok krug neolitskog kompleksa koji je njegovao kult životne snage (od sjeverne Italije, Dalmacije i Epira do Egeje).

U delti Neretve, helenizirano ilirsko pleme Daorsa širilo je grčki uticaj. Njihov glavni grad Daorson na Ošanićima kod Stoca predstavlja danas najznačajniji kulturni centar staroga vijeka u BiH. Tu se osobito ističe megalitski zid podignut krajem 4. vijeka p.n.e., a sastavljen od velikih trapezastih blokova kamena. Razorili su ga Rimljani u 1. vijeku p.n.e. koji se tada učvršćuju u ovim krajevima.

U novije vrijeme u Bosni i Hercegovini se javlja likovni izraz koji se oslanja na kulturu i tradiciju stare Bosne kao u grafikama Dževada Hoze.

Nadalje, u slikarstvu nastaje moderan jezik znakova i simbola baziran na Islamskoj ornamentalnoj tradiciji kod slikara kao što su: Mehmed Zaimović, Seid Hasanefendić i Mersad Berber.

Nasuprot tome, ekspresionistička figuracija Ismara Mujezinovića počiva na postupcima filmske montaže i foto-optike, a Braco Dimitrijević se bavi konceptualnom umjetnošću, no većinom izvan BiH.

Arhitektonski regionalizam 70tih se odražava u zgradama kao što su robna kuća Razvitak u Mostaru (1970., A. Paljaga) ili Robna kuća u Jajcu (1976., R. Jadrić, Dž. Karić i N. Kurto).

Dok se funkcionalizam još prepoznaje u višestruko nagrađivanom Teatar u Zenici (1977., J. Finci i Zlatko Ugljen), u hotelu Ruža u Mostaru (1979., Z. Ugljen) i u Sportskoj dvorani Gripe u Splitu (1980., Ž. Janković i S. Rozić).

Piše: Marko Goluža

DJ LeMMy

Mladi DJ LeMMy (Mile Marić) koji živi u Stocu sve više privlači pažnju sa svojim nastupima. LeMMy se ovom glazbom počeo baviti još prije tri godine, nakon što je prisustvovao na jednom party-u, odlučio je pokušati realizirati svoju želju za bavljenjem elektronskom glazbom ...

Sa LeMMy-om smo razgovarali o mnogim stvarima, kako o onim koji se tiču njegove karijere, tako i o DJ-ingu kao poslu.

Učenik Srednje škole Stolac dj-ingom se bavi tri godine. Neki smatraju da je svijet dj-inga čista glupost, dok drugi lude za tom, kako kažu, umjetnošću novoga doba.

Za LeMMy-a je dj-ing, dakako, umjetnost koju ne smatra poslom jer većina DJ-eva ne radi zbog novca, nego vlastitog zadovoljstva i ljubavi prema glazbi.

Ipak, svaki DJ, kaže, mašta o tome kako jednoga dana poraditi na vlastitoj produkciji i na taj način stvoriti, a ne samo puštati glazbu, jer produkcija je ono što nekoga učini poznatim, ne sami DJ-ing.

Kako kaže naš kolega LeMMy, DJ-ing je za jedne glupost, za druge umjetnost novog doba, a za njega je glazba hobi, strast i najbolji odmor, te ističe da biti DJ ne znači samo puštati glazbu, već širiti pozitivne vibracije.

Tvoje umjetničko ime? Zašto baš tako?

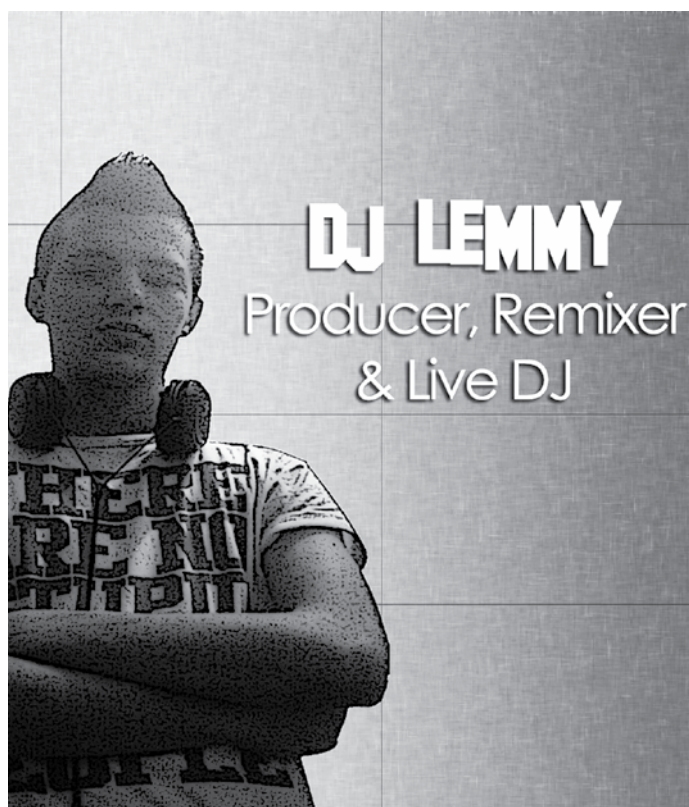
LeMMy: Samo sam svoje ime okrenuo unatrag i promijenio nekoliko slova, a i zvučalo mi je ok, upalo mi je u uho kada sam o tome razmišljao i tako je i ostalo.

Što svaki dobar DJ mora znati i imati?

LeMMy: Svaki dobar DJ mora imati izvrstan izbor glazbe, izvrsno uvježbanu sposobnost povezivanja glazbe (beat matching) i, ono što je najbitnije, izvrsnu neverbalnu komunikaciju s publikom.

Nije dovoljno samo stati za pult i pustiti pjesmu, nego pustiti pravu pjesmu u pravo vrijeme te ju na pola povezati s drugom, ako smatraš da će to podići publiku od zemlje, zadržati njezin ritam na plesnom podiju i sl.

DJ mora čuti ono što drugi u klubu ne čuju i osjetiti ono što drugi ne osjete, to je ono što ga dovodi na mjesto DJ-a. Važan je izvrsno razvijen sluh i osjetilo njuha, što bi moglo proći, a što ne. To se, naravno, kod DJ-a razvija godinama i nikad ne prestaje.

Zašto je DJ svojevrsni "umjetnik"?

LeMMY: Da biste bili likovni umjetnik, potrebno je imati vještu ruku, osjećaj za boje, vladati raznim tehnikama likovne kulture itd. Slična situacija je i s glazbom. Da bi DJ zaista bio umjetnik, mora imati izvanredan sluh, sve činiti s lakoćom, bez imalo straha od pogreške, sve mora teći svojim tokom. Svi misle da je jednostavno stati za pult i puštati pjesmu za pjesmom, no to nije to.

DJ jednostavno mora poznavati skladbe koje izvodi i znati kada što učiniti, kada dodati koji efekt, povezati prvu pjesmu s drugom prije njezinog završetka, ukoliko se savršeno poklapaju... Najbitnije je imati sluha za ritam, jer tek kada se svlada ritam, može se ići dalje.

Imaš li neke svoje stvari koje puštaš?

LeMMY: Upravo to pitanje vezano je za produkciju kojom se ne bavim jer je potrebno poprilično mnogo vremena, ali i dosta novca za opremu kako bi se krenulo u vlastitu produkciju. Ne želim reći da se nikad time neću baviti, jer tko zna što donosi sutra, ali zasad se još uvijek školujem i to mi je na 1. mjestu.

Najviše DJ-a na našim prostorima pušta inozemne poznate skladbe, odnosno tzv. mainstream glazbu (glazbu koju možete čuti na radio postajama i tv programima), dok je manji broj onih koji se bave produkcijom. Ja sam također jedan od onih koji puštaju gotova izdanja.

Volim electro i progressive zvuk koji se ne sluša u našim disko-klubovima, ali puštam vocal house u koji ubacim pokoju progressive ili electro stvar koja je poznatija široj masi, kako bih razbio monotoniju i pokušao ih navući na nešto manje poznat zvuk.

To je što se tiče produkcije, a svojih remixa imam oko 50-ak, koje naravno puštam.

Tko sve može biti DJ?

LeMMY: Mislim da ne može svatko biti DJ. Prvi je razlog ritam. Ako netko zaista nema smisla za ritam i ne može ga nikako svladati, mislim da je mala vjerojatnost da će se negdje probiti kao DJ.

Vjerujem u to da su neki rođeni s ritmom, isto kao i to da je on savladiv.

Učio sam ga od malih nogu, stalno sam lupao flomasterima i drvenim bojicama po stolu u osnovnoj školi, a kasnije sam krenuo na solfeggio kako bih proširio svoje znanje, što mi je uvelike pomoglo u grananju smisla za ritam i sada se zaista ne mogu staviti u poziciju nekoga tko nema osjećaja za ritam i pokušati shvatiti zašto je to tako.

Biti DJ ne znači puštati glazbu, biti DJ znači širiti pozitivne vibracije u klubu, pridobiti publiku koja će vas pratiti ma gdje god išli i što je najvažnije, imati stalan kontakt s publikom te osjetiti ono što publika želi i to im dati, dakako ako je u granicama dobrog ukusa.

Za one koji te ne znaju, koju vrstu glazbe puštaš?

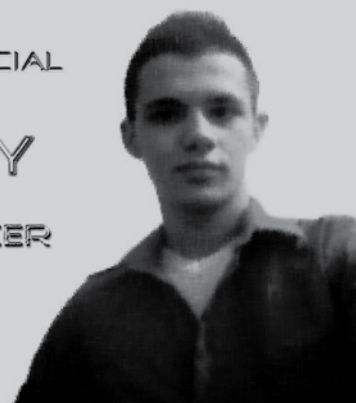
LeMMY: To je malo teže za objasniti. U biti puštam od svake vrste pomalo, jednostavno je potražnja takva, kad bi puštao samo ono što se meni sviđa, radio bih jednom godišnje, a ovako imam stalni posao.

 .COM/LEMMYOFFICIAL

 .COM/LEMMYOFFICIAL

DJ LEMMY

REMIKER, PRODUCER
LIVE DJ

Piše: Ammar Turković

ROCK

Rock je vrsta popularne muzike koja obično sadrži pjevanje (često sa pratećim glasom), električne gitare, i značajnu back beat, drugi instrument poput saxafona, se često upotrebljavaju u nekim stilovima. Neki kažu da je rock zaustavio ratove i proširio mir i toleranciju, dok drugi tvrde da je iskvario nevine i proširio nemoralnost ...

Ponekad rock se također zove i rock and roll (pisalo se i rock 'n' roll, naročito u prvom desetljeću), ali taj naziv uglavnom označava rane godine žanra tokom 1950ih, dok se kraći naziv za rock upotrebljava za sve. Granice žanra su slabo utvrđene i šire.

Rock and roll se prvi put pojavljuje kao zaseban stil u Americi tokom ranih 1950-ih godina. Rani rock and roll je uskladio dijelove bluesa, boogie woogiea, jazza i R&Ba, te je također imao elemente Appalachijske folklorne muzike, crkvene i country muzike. U 1940im godinama, međutim, izraz je imao dvostruki značaj "plesati", podrazumijevajući sex. Jedan primjer ovoga je pjesma Roy Browna "Good Rocking Tonight" (bosanski: "Dobro Rokanje Noćas"). Ovakve pjesme su bile popularne samo na radio stanicama posvećene R&Bu, pa su bijelci vrlo rijetko čuli tu muziku na velikim radio stanicama. 1951. godine, Freed je prvi izumio izraz "rock and rolla" da opiše ovaj duhoviti stil RnB muzike.

Ne zna se za sigurno koji je prvi rock and roll record. Neki historičari smatraju da su prvi rekordi rock and rolla snimljeni u 1940im godinama od strane muzičara poput Fats Dominoa, koji su svirali stil R&B muzike koji se malo razlikovao od rock and rolla. Neki primjeri su Louis Jordanov "Is You Is or Is You Ain't my Baby?", Jack Guthrieov "The Ookie Bookie" (1947), te Benny Carter i Pual Vandervoortov "Rock me to sleep" (1950).

21. marta 1952. godine u Clevelandu, Alan Freed organizuje prvi rock koncert, zvan "The Moondog Coronation Ball". Gledaoci i izvođači su bili raznih rasa, a noć je okončana nakon samo jedne pjesme jer su hiljade ljubitelja pokušali da uđu u rasprodanu dvoranu i skoro počinili totalni nered.

1954. godine, Elvis Presley snima mjesni hit "That's All Right Mama" u Sam Phillipsovom Sun studiju u Memphisu. Elvis je svirao fuziju rocka i country muzike poznata kao rockabilly, obilježena sporadičnim pjevanjem i spastičkim stilom gitare. Presley je uskoro postao prva rock zvijezda.

Piše: **Haris Čekro**

Pogledajte najnovije filmske hitove

UMRI MUŠKI: DAN ZA UMIRANJE

Aksijski film režiran od strane John More govori o tome kako se Bruce Willis vraća u svojoj najprepoznatljivijoj uloji Johna McClanea – "stvarnog" heroja koji je zahvaljujući svojim sposobnostima i stavu uvijek ostajao kao preživjeli.

Ovog puta se zaista našao na krivom mjestu u krivo vrijeme putujući u Moskvu kako bi pomogao svom sinu Jacku. S ruskom mafijom za petama, u želji za izbjegavanjem stvarnog rata, dva McClanea otkrivaju kako ih njihove suprotne metode čine nezaustavljivim herojima.

Pored Bruce Willis kao glavne uloge u ovome filmu glume Jai Courtney, Mary Elizabeth Winstead. Film se počinje prikazivati od 14. Februara 2013. godine.

TOPLA TIJELA

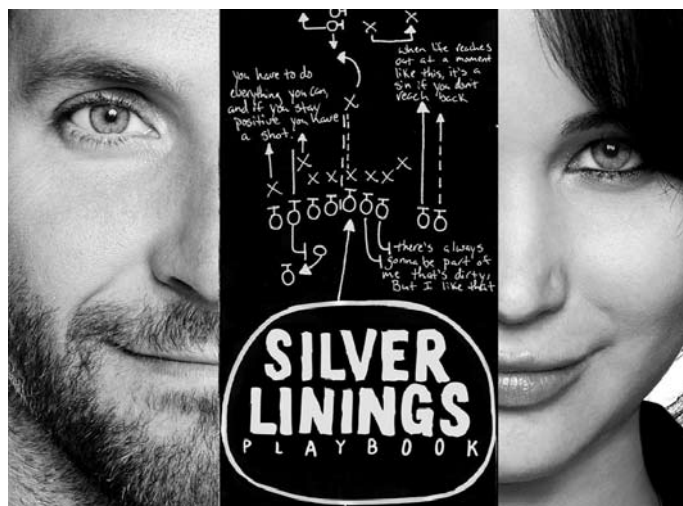
Film Topla tijela režisera Jonathana Levinea je nevjerovatna romansa između prekrasnetinejdžerice i osjećajnog zombija koja pokreće slijed događaja koji može promijeniti svijet u urnebesnoj i toploj akcijskoj romantičnoj zombi – komediji temeljenoj na popularnom romanu Isaaca Mariona.

Tajanstveni virus je uništio civilizaciju i sve zaražene pretvorio u čudovišta gladna ljudskog mesa bez sjećanja na prošli život. Sve se mijenja kada grupa zombija nabasa na nekolicinu ljudi u potrazi za zalihama. Potpuno svjež pristup ljubavnoj priči u filmu nudi iznenađujuće romantičan pogled na zombi apokalipsu i podsjeća nas šta znači biti čovjek.

U DOBRU I U ZLU

Film američkog režisera Davida Rusella koji je dobio nagradu publike na ovogodišnjem Filmskom festivalu u Torontu, te je nominiran za najveću filmsku nagradu Oscar. Scenarij filma inspiriran romanom Amerikanca Matthewa Quicka, s humorom se bavi oporavkom jednog čovjeka koji se potpuno izgubio u svom profesionalnom i vlastitom životu. Život ne ide uvijek po planu...

Pat Solatano (Bradley Cooper) je izgubio sve, kuću, suprugu i posao. Upoznaje misterioznu djevojku Tiffany (Jennifer Lawrence), koja i sama ima mnogo problema i stvari se još više zakompliciraju. Međutim, sve će se promijeniti kada sudbina upetlja svoje prste...

Piše: **Ivana Matić**

“Lovac na zmajeve” (by Khaled Hosseini)

Khaled Hosseini je rođen u Kabulu, a u Sjedinjene Američke Države je preselio 1980. Njegov prvi roman Lovac na zmajeve, bio je svjetski bestseller i objavljen je u trideset i četiri zemlje ...

Ova knjiga predstavlja veliki prvenac Khaleda Hosseinija, ona je svjetski bestseller i svojevremeno je proglašena za NY Times-ovu knjigu godine! Kod nas je i dan danas (opravdano) među najprodavanijim knjigama.

Nakon izuzetnog uspjeha prvog romana, objavio je roman Hiljadu sjajnih sunaca. Imenovan je za američkog ambasadora dobre volje pri Agenciji za izbjeglice Ujedinjenih naroda 2006. godine. Živi u sjevernoj Kaliforniji.

Lovac na zmajeve je nevjerojatno emotivna priča o ljubavi i prijateljstvu smještena u Afganistan za vrijeme okrutnog talibanskog režima. Paralelno uz priču o dječaćkom prijateljstvu koje razaraju strah, ljubomora i okrutnost, teče priča o modernom Afganistanu, nevjerojatno nesretnoj zemlji koju je načela sovjetska okupacija, a potom dokrajčio talibanski režim.

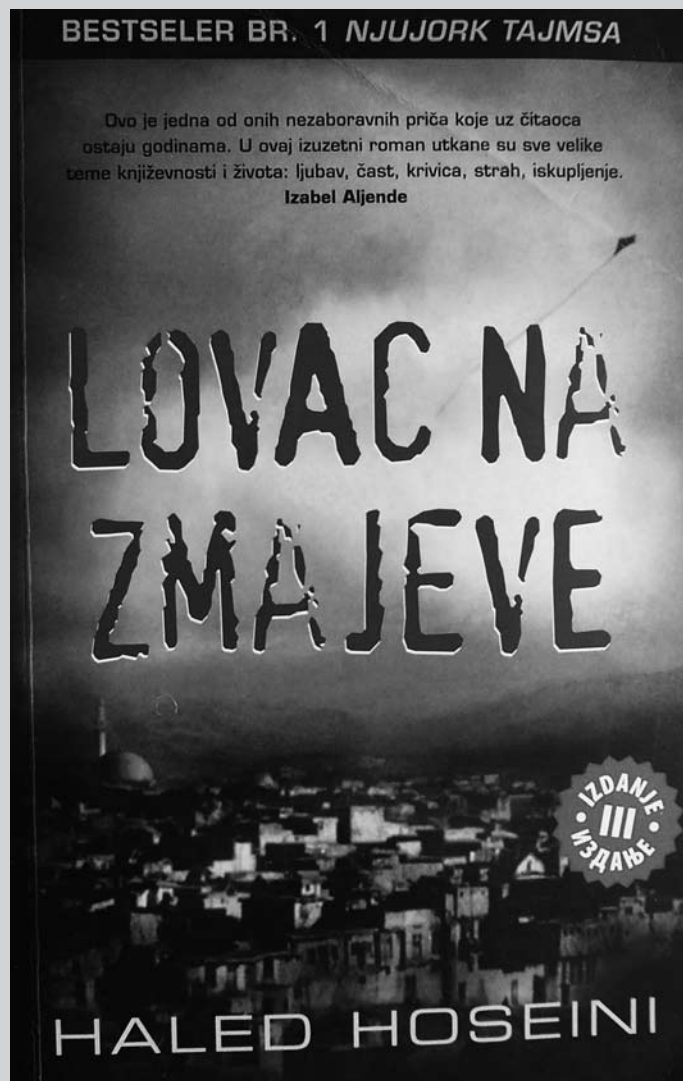
Ovo je jedna od onih nezaboravnih priča koje uz čitaoca ostaju godinama. Sve velike teme književnosti i života utkane su u ovaj izuzetni roman: ljubav, čast, krivica, strah, iskupljenje.

Isabel Allende

Čudesan roman prvijenac... Jedan starinski roman u najboljem smislu te riječi, roman koji prosto nosi sa sobom.

San Francisco Chronicle

Ovaj snažan debitantski roman... pripovijeda o žestokoj okrutnosti i žestokoj ljubavi koja iskupljuje.

Mijoslav Antunović

TVOJ SVIJET

U svijetu punom tuge i bolesti,
punom nemira i lažne dobrote,
teško da ćeš čuti dobre vijesti,
teško ćeš doći do ljepote.

Ali ti imaš mali svijet u sebi,
onaj u kome si gospodar,
u kojemu nikad dozvolio,
da netko ne bude dobar.

Tvoj svijet je svijet sreće,
postoji sve dok i ti postojiš,
ali ništa na njemu nema veće,
kao kad je tu netko koga voliš.

Nikada ne dozvoli da izgubiš,
ono što je tebi vrijedno,
jer u trenutku kada je zagriš,
shvatiš kako dvoje postanu jedno.

Piše: **Monika Matić**

Marilyn Monroe

Svi smo najmanje jedanput čuli da je postojala neka Marilyn Monroe. Kada bi ljude upitali tko je ona ustvari bila i čime se bavila, nerijetko bi dobili odgovor kako je bila poznata kao model i velika glumica svojega doba. I dan danas je uzor ženske ljepote i savršenosti. Mnoge slavne žene su je pokušavale kopirati, a mnoge to čine i dan danas ...

Marilyn je modna ikona svih vremena. Postavila je visoke standarde današnjim ženama, jer čak i danas muškarci u 21. stoljeću uzdišu i sanjaju o ženama poput nje. Marilyn Monroe rođena je pod imenom Norma Jeane Mortenson u sirotištu okružne bolnice u Los Angelesu. Rođena je i krštena kao Norma Jean Baker.

Marilyn je cijeli svoj život provela bez oca. Kako nije uspjela nagovoriti Dellu da uzme Normu Jeane, Gladys ju je udomila kod Alberta i Ide Bolender iz Hawthornea, California, gdje je živjela do svoje sedme godine. Marilyn brat si je oduzeo život počinivši samoubojstvo, a isto je počinila i njezina polusestra. Norma Jeane (Marilyn Monroe) proglašena je državnom štíćenicom, a Gladysina (majčina) najbolja prijateljica, Grace McKee postala je njezin skrbnik. Kad se McKee udala, Norma Jeane poslana je u sirotište u I.A-U, a zatim se selila po udomiteljskim kućama. Kako se nebi više morala vraćati u sirotište napunivši 16. godina udala se za Jamesa Doughertyja.

Dok joj je muž služio u transportnoj mornarici tijekom Drugog svjetskog rata Norma Jeane Dougherty preselila se sa svekrvom i počela raditi u tvornici Radioplane Company (čiji je vlasnik bio holivudski glumac Reginald Denny) gdje su se bojili dijelovi aviona i pregledavali padobrani. Vojni fotograf David Conover pregledavao je lokalne tvornice, fotografirajući za članak u časopisu YANK o ženama koje pridonose ratnim naporima.

1940. ju je primijetio lovac na talente Ben Lyon. Dogovorio joj je audiciju u 20th Century Foxu. Istoga časa joj je ponuđen ugovor. Predloženo joj je da uzme umjetničko ime Marilyn (po Marilyn Miller). Za prezime je uzela majčino djevojačko prezime. Tako je 21-godišnja Norma Jeane Baker postala Marilyn Monroe.

Tada je upoznala jednog od najboljih hollywoodskih agenata, Johnnyja Hydea, koji joj je sredio novi ugovor s Foxom. Par godina iza toga glumila je u filmovima i serijama bez ikakvoga uspjeha, no njezino vrijeme tek započinje nakon uloge u filmu Clash by Night, te uloge recepcionarke u komediji Majmunska posla.

Kritičari je više nisu izbjegavali, a uspjeh oba filma često je pripisivan njenoj sve većoj popularnosti. Konačno je dobila glavnu ulogu u Dont Brother to Knock, u kojem je portretirala poremećenu dadilju koja napada djecu koju čuva.

Izvedba u tom filmu uzima se kao jedna od njezinih najboljih u karijeri. U to vrijeme počele su kružiti fotografije gole Monroe, koje je snimio fotograf Tom Kelley kad je ona tražila posao. Slike je kupio Hugh Hefner, a u prosincu 1953. se pojavila u prvom izdanju Playboyja.

Monroe je osnovala vlastitu produkcijsku kompaniju s prijateljem i fotografom Miltonom H. Greeneom. Jedan od njezinih najvećih filmova je bio upravo "Neki to vole vruće" za kojega je čak dobila i nagradu Zlatni globus.

Ako je i po čemu bila popularna to su bile brojne veze, afere, preljubi. Povezivalo ju se sa najvećim svjetskim imenima, no zasigurno i dan danas je misterija sami predsjednik Keneddy Joe Dimaggio je bio igrač Chicago White Soxa, Vjenčali su se u San Franciscu. 14. rujna 1954. snimila je sada već kultnu scenu u kojoj joj vjetar diže haljinu za film Sedam godina vjernosti. Foxov dopisnik s istočne obale, rekao je kako je kako su htjeli da to postane medijski cirkus: "... svaki put kad bi se haljina digla, publika bi se uzбудila, a DiMaggio bi poludio." Par se poslije posvađao u predvorju hotela Ona je zatražila razvod zbog mentalnog nasilja 274 dana nakon vjenčanja. Njihova priča o tome kako su "samo dobri prijatelji" nisu zaustavili glasine o tome kako su se ponovno vjenčali. Nakon njezine smrti pokupio je njezino tijelo i sredio sprovod. Dvadeset godina je u njezinu kriptu stizao tucet crvenih ruža - tri puta tjedno.

Za razliku od njezina druga dva muža, nikad nije govorio o njoj u javnosti, nije pisao o tome te se nije ponovno oženio.

29 lipnja 1954. Monroe se udala za dramatičara Arthura Millera. Nedugo nakon vjenčanja, u javnost je iscurila vijest kako je Mariylin trudna, međutim, ona je patila od endometrioze, a trudnoća se pokazala kao vanmaterična. Završila je pobačajem.

Njezina najzapaženija veza je bila definitivno sa tadašnjim američkim predsjednikom J.F. Kennedy-em. Sve je započelo otpjevavši mu Happy birthday, Mr. President'. Pojavila se u sada već kultnoj haljini boje kože koja je bila toliko uska da su je doslovno morali prišiti na nju. Nakon predstave odgovorio joj je, pred svima, kako se sada može povući iz politike nakon što mu je poželjela sretan rođendan na tako 'sladak i tako cjelovit način.

Uvidjevši da mu supruga nije tu, svi su počeli shvaćati da su bili ljubavnici. Nakon njezine kobne smrti 5. kolovoza 1962. u javnost je procurila vijest da je bila u vezi sa obojicom braće Kennedy-a. Vjeruje se da su za njezinu smrt krivi upravo oni, te da su to sve zataškale CIA i FBI.

Nikada se također nije ni porekla činjenica da je bila mentalno bolesna osoba, sa više dijagnoza bolesti, od kojih je najviše maha uzela šizofrenija.

Piše: **Mile Marić**

Pita Perica tatu:

- "Tata šta je to vakuum?"
- "U glavi mi je, sine, al' ne mogu da se sjetim."

Uđe žena u ljekarnu i kaže radniku da želi kupiti arsen.

- Šta će vam arsen, pita on.
 - Želim ubiti svog muža jer me vara s drugom ženom, odgovara ona.
 - Ali gospođo, ne mogu vam prodati arsen da bi ubili muža, čak i ako vas vara s drugom ženom, odgovara on.
- Žena iz džepa na to izvadi fotografiju, a na fotografiji njen muž s njegovom ženom.
- Ohh, oprostite gospođo. Nisam znao da imate recept.

Dođe Haso kod Muje i nađe ga kako u kadi kupa malog Mujicu. Sa jednom rukom drži Mujicu za uho, a sa drugom ga pere. Haso pita Muju:

- Haso, a što maloga držiš za uho?
- 'Ajde ti stavi ruku u ovako vruću vodu.

Jeste li čuli da je Mujo magistrir'o?!
Pokupio ga šleper na magistrali!

Žena ljutito kaže mužu:

- "Koga si vozio sinoć u autu?"
- Muž odgovara:**
- "Direktora."
- Žena će na to :**
- "E pa reci direktoru da je zaboravio grudnjak."

Muž se navečer vraća s posla i na stolu ga dočeka ženina poruka "Mama je bolesna, odvezla sam se k njoj!!"

Zatim poruka na frižideru "Hrana je u frižideru, samo je podgrij u mikrovalnoj!"

Muž krene u krevet, opet poruka "Sanjaj o meni!"

Kad mu dosade poruke, obuče se i krene obuvati cipelu, a u njoj poruka "Kuda, kuda ???"

- "Tata, gdje je Afrika?" - pita Ivica oca
- "Ne znam, ali vjerojatno nije daleko, u mom poduzeću radi jedan crnac i svaki dan dolazi na posao biciklom."

Sjede Haso i Huso u kafiću, i kaže Huso Hasi:

- "Dolaze Rolingstonsi na Grbavicu..."

A Haso će:

- "Ma poderat će ih Željko..."

Što se nalazi na zadnjih 5 stranica uputa za vožnju Yuge ?

- Raspored autobusa.

Pita mama Pericu:

- "Perice, zašto ti brat plače ?

Perica:

- "Ne znam, samo sam mu pomogao."

Mama:

- "A što si mu pomogao?"

Perica:

- "Pa da pojede čokoladu."

Kako pričaju ljudi na Skype-u:

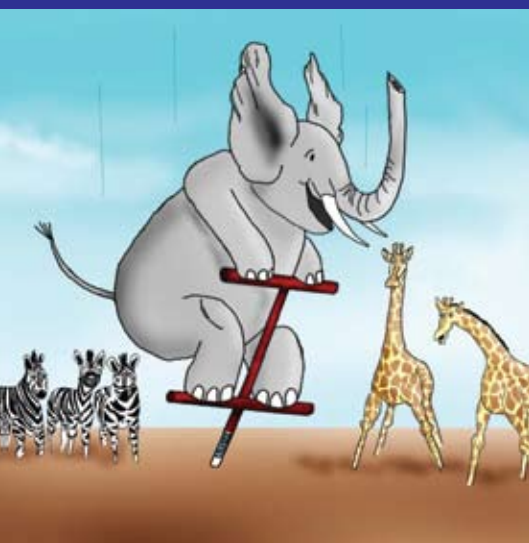
- 5%: "Ej, kako si, što radiš?!"
- 95% - "Ne čujem te..."

Crzeži: **Ramo Đono**

Jeste li znali?

Piše: Mile Marić

... da su slonovi jedine životinje koje ne mogu skakati (srećom)?

... da se jedna prosječna osoba nasmije 15 puta dnevno?

... da ljudsko srce stvara toliki pritisak u tijelu dok pumpa da može izbaciti mlaz krvi preko 9 metara?

... da je Coca-Cola originalno bila zelena?

... da puževi mogu spavati čitave 3 godine?

... da je potrebno oko 63000 stabala da bi se tiskalo prosječno tjedno izdanje The New York Times-a?

... da svaki put kada kihnete srce vam stane na sekundu?

